

principiel diskussion om forholdet mellem stat og borgere og hele dette overvågningsfænomen; teknologiens muligheder for at overvåge borgerne.

Jeg tror ikke, ministeren har noget imod, at vi tager den diskussion op igen senere, og det er præcis, hvad vi vil gøre på et bredere grundlag end blot indgreb i borgernes retssikkerhed efter retsplejeloven. Så den sag er altså ikke afsluttet.

Der er forskellige vurderinger i Venstres folketingsgruppe af, hvordan vi så skal stemme her ved tredjebehandlingen. Nogle finder, at denne del af lovforslaget er så helt afgørende, at de må stemme imod det samlede lovforslag. Andre mener, at elementet om udvidelse af gerningsindholdet i straffelovsbestemmelserne medfører, at man stemmer for, for nu har vi i første omgang gjort, hvad vi kunne, uden at vi kunne samle det flertal, der skulle til for at få vore ønsker gennemført.

Jeg kan sige, at det nok bliver flertallet i folketingsgruppen, der stemmer for lovforslaget, men de fleste af dem, og i hvert fald jeg selv, kan jeg godt sige til ministeren, stemmer for lovforslaget med meget blandede følelser. Jeg vil da egentlig være glad for, hvis ministeren i dag i forhold til lovforslaget ville sige her fra Folketingets talerstol: Jamen ministeren er enig i, at det er nogle grundlæggende principper, vi her diskuterer, og der er grund til at fortsætte den samtale.

Ministeren har jo i lovforslaget skrevet, at de indgreb, der bliver gjort over for lovlydige borgere, ikke er særlig indgribende. Jo, og ministeren har jo også selv i svarene i Retsudvalget erkendt, at det, man her gør indgreb i, jo ikke blot er, om nogen har en mobiltelefonen tændt, nej, teknologien gør jo, at man også ved, hvor de pågældende borgere har været. Det er jo et indgreb i den grundlovssikrede personlige frihed, et indgreb i lokalfriheden, at man i den grad kan overvåge borgernes gøren og laden.

Det skal selvfølgelig afvejes over for det princip, som jo også er meget afgørende for Venstres folketingsgruppe, nemlig retshåndhævelsesprincippet. Vi vil naturligvis have forbrydelser opklaret, men balancen går altså dér, hvor man spørger: Hvilke indgreb skal det medføre over for lovlydige borgere? Der synes vi altså, at dette forslag går for vidt.

Men som sagt, ud fra en samlet vurdering er vi nogle, der med meget blandede følelser stemmer for, og andre stemmer imod. De vil selv yderligere begrunde det herfra.

Søren Søndergaard (EL):

Forslaget om øget adgang til telemastaflytning er efter Enhedslistens opfattelse et led i en udvikling, hvor menneskers mulighed for at færdes uhindret og uden at blive kontrolleret hele tiden indskrænkes.

Denne udvikling fortsætter tilsyneladende i takt med den teknologiske udvikling, uden at der sker nogen principielle overvejelser over, hvor grænsen for overvågning går.

Således har Teknologirådets konsensuskonference om elektronisk overvågning i november 2000 ikke sat sig nogen spor i den politiske debat eller i det her forslag.

Her blev behovet for en mere generel diskussion om, hvilket samfund vi er ved at skabe med den stærkt stigende anvendelse af elektronisk overvågning, rejst igen og igen, men et flertal i Folketinget er åbenbart indstillet på bare at fortsætte derudad.

De konkrete konsekvenser af det her forslag er uoverskuelige. Forslaget kan i sin yderste konsekvens føre til, at almindeligt politiarbejde, hvor forbrydelser efterforskes med henblik på at fremlægge beviser i retten, erstattes med et større eller mindre antal mennesker, der skal mødes med et krav om, at de skal kunne bevise, hvor de har været, og hvad de har fortaget sig på det sted.

I praksis kan det i sidste ende føre til, at bevisbyrden vendes om. Forslaget lægger op til, at mennesker kan registreres, uden at de får det at vide, heller ikke efter at en forbrydelse er blevet opklaret.

Det sker primært med henvisning til, at det vil være forbundet med store praktiske omkostninger at oplyse de pågældende om, at de er blevet registreret. Det er efter vores opfattelse en helt uacceptabel begrundelse. Det fører os ud på en alvorlig retspolitisk glidebane, hvis sådanne indgreb i det enkelte menneskes rettigheder kan ske med henvisning til praktiske vanskeligheder. Man må stille spørgsmålet: Hvad bliver det næste? Det er der ikke nogen afklaring af.

Derudover er effekterne af forslaget tvivlsomme. Alvorlige forbrydelser, der begås som led i organiseret kriminel virksomhed, vil næppe kunne opklares ved hjælp af denne metode.

Teknisk set er det forholdsvist enkelt for de kriminelle at beskytte sig mod afsløring ved registrering af telefonsamtaler, som føres via sendemaster. Så bliver det kun amatørerne, man kan få ram på, og de efterlader sig i forvejen som oftest en masse spor.